

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง อำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในการออกกฎกระทรวงกำหนด
อัตราภาษีป้ายตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐

กระทรวงมหาดไทย ได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๘๐๘.๓/๑๒๐๑๘ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาความว่า กรุงเทพมหานครได้มีหนังสือขอ
แก้ไขกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ.
๒๕๑๐ โดยมีความเห็นว่าอัตราภาษีป้ายตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๓๕)
ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ มีอัตราต่ำมาก ไม่สอดคล้องกับสภาพการ
เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศในปัจจุบัน และได้ใช้บังคับมาเป็นระยะเวลานานพอสมควร
แล้ว จึงเห็นควรให้มีการพิจารณาแก้ไขกฎกระทรวงกำหนดอัตราภาษีป้ายขึ้นใหม่ให้เหมาะสมและ
สอดคล้องกับสภาพการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศในปัจจุบัน โดยกระทรวงมหาดไทย
พิจารณาแล้วเห็นว่า

๑. พื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานครกับพื้นที่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
ในแต่ละจังหวัดมีความแตกต่างกันทั้งในด้านความเจริญ สภาพเศรษฐกิจและสังคม การกำหนด
อัตราภาษีป้ายเพียงอัตราเดียวและใช้บังคับกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศนั้น อาจเกิด
ความไม่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจของพื้นที่นั้น ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและ
สอดคล้องกับสภาพการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละพื้นที่
และส่งเสริมการพัฒนารายได้ที่จัดเก็บเองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงเห็นควรกำหนด
อัตราภาษีป้ายในแต่ละประเภทให้มีช่วงระหว่างอัตราขั้นต่ำสุดและอัตราขั้นสูงสุด โดยอัตราขั้น
ต่ำสุดที่กำหนดในแต่ละประเภทต้องไม่ต่ำกว่าอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ.
๒๕๓๕) และอัตราขั้นสูงสุดต้องไม่เกินบัญชีอัตราภาษีป้ายท้ายพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ.
๒๕๑๐ และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติกำหนดอัตราภาษีป้ายในแต่ละประเภท
เพียงอัตราเดียว เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น โดยคำนึงถึงความจำเป็นขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นและความสามารถของผู้เสียภาษีในการเสียภาษี

๒. การกำหนดอัตราภาษีป้ายตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ.
๒๕๑๐ บัญญัติให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงกำหนด
อัตราภาษีป้ายไม่เกินอัตราที่กำหนดไว้ในบัญชีอัตราภาษีป้ายท้ายพระราชบัญญัติ แต่เนื่องจากการ
เสนอให้กำหนดอัตราภาษีดังกล่าวข้างต้นเป็นการกำหนดอัตราภาษีป้ายในแต่ละประเภทให้มีช่วง
ระหว่างอัตราขั้นต่ำสุดและอัตราขั้นสูงสุด โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติกำหนด

อัตราภาษีป้ายในแต่ละประเภทเพียงอัตราเดียว ซึ่งการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติกำหนดอัตราภาษีป้ายอาจขัดกับเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ประสงค์ให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีกว่ากระทรวงมหาดไทย

ดังนั้น เพื่อให้การใช้อำนาจของรัฐมนตรีกว่ากระทรวงมหาดไทยในการกำหนดอัตราภาษีป้ายเป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย กระทรวงมหาดไทยจึงขอหารือว่า ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ รัฐมนตรีกว่ากระทรวงมหาดไทยมีอำนาจกำหนดอัตราภาษีป้ายแต่ละประเภทให้มีช่วงระหว่างอัตราขั้นต่ำสุดและอัตราขั้นสูงสุด และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติกำหนดอัตราภาษีป้ายที่เหมาะสม ได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวโดยรับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) และผู้แทนกรุงเทพมหานคร แล้ว มีความเห็นว่า มาตรา ๕^๑ แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีป้าย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔ บัญญัติให้รัฐมนตรีกว่ากระทรวงมหาดไทยมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราภาษีป้ายไม่เกินอัตราที่กำหนดไว้ในบัญชีอัตราภาษีป้ายท้ายพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้เจ้าของป้ายใช้อัตราที่รัฐมนตรีกว่ากำหนดเพื่อการเสียภาษีป้ายตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง^๒ และเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้ในการประเมินภาษีป้ายตามมาตรา ๑๗^๓ แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้ายฯ จากบทบัญญัติดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า กฎหมายประสงค์ให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีกว่ากระทรวงมหาดไทยในการออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดอัตราภาษีป้าย โดยจะต้องกำหนดอัตราภาษีป้ายแต่ละประเภทเพียงอัตราเดียวเพื่อให้เจ้าของป้ายและพนักงานเจ้าหน้าที่ใช้อัตราภาษีป้ายที่กำหนดดังกล่าวเป็นเกณฑ์เพื่อการเสียภาษีและการประเมินภาษีป้าย ด้วยเหตุนี้ รัฐมนตรีกว่ากระทรวงมหาดไทยจึงไม่สามารถกำหนดอัตราภาษีป้ายให้เป็นช่วงระหว่างอัตราขั้นต่ำสุดและอัตราขั้นสูงสุดได้

สำหรับกรณีที่หารือว่า รัฐมนตรีกว่ากระทรวงมหาดไทยจะออกกฎกระทรวงกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติกำหนดอัตราภาษีป้ายในแต่ละประเภทเพื่อ

^๑มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีกว่ากระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ กับให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราภาษีป้ายไม่เกินอัตราที่กำหนดในบัญชีอัตราภาษีป้ายท้ายพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

^๒มาตรา ๗ ให้เจ้าของป้ายมีหน้าที่เสียภาษีป้ายโดยเสียเป็นรายปียกเว้นป้ายที่เริ่มติดตั้งหรือแสดงในปีแรกให้เสียภาษีตั้งแต่วันเริ่มติดตั้งหรือแสดงจนถึงวันสิ้นปีและให้คิดภาษีป้ายเป็นรายงวด งวดละสามเดือนของปี โดยเริ่มเสียภาษีป้ายตั้งแต่ววดที่ติดตั้งป้ายจนถึงงวดสุดท้ายของปี ทั้งนี้ ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดในบัญชีอัตราภาษีป้ายท้ายพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓มาตรา ๑๗ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีป้ายตามหลักเกณฑ์การคำนวณภาษีป้ายที่กำหนดไว้ในบัญชีอัตราภาษีป้าย (๖) และ (๗) ท้ายพระราชบัญญัตินี้และตามอัตราภาษีป้ายที่กำหนดในกฎกระทรวง แล้วแจ้งการประเมินเป็นหนังสือไปยังเจ้าของป้าย

ใช้ในแต่ละท้องถิ่นได้หรือไม่ นั้น เห็นว่า เมื่อบทบัญญัติในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้าย กำหนดให้เป็นอำนาจเฉพาะของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในการออกกฎกระทรวง กำหนดอัตราภาษีป้าย โดยไม่เปิดช่องให้สามารถมอบหมายให้บุคคลอื่นดำเนินการแทนได้ ประกอบกับในกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ไม่มีบทบัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติเพื่อการจัดเก็บภาษีป้าย ดังนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงไม่มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติกำหนดอัตราภาษีป้ายแต่ละประเภทเพื่อใช้ในแต่ละท้องถิ่นได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าว คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) จึงมีความเห็นว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยไม่สามารถอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้าย ออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราภาษีป้ายแต่ละประเภทให้มีช่วงระหว่างอัตราขั้นต่ำสุดและอัตราขั้นสูงสุดเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติกำหนดอัตราภาษีป้ายแต่ละประเภทเพื่อใช้ในแต่ละท้องถิ่นเพียงอัตราเดียวได้

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙